

2023-2024-окуу жылында мектепте географияны окутуу боюнча методикалык сунуштар

**Джунушалиева Калиман
Кеңешбековна**

Дүйнөдөгү өнүгүү тенденциялар

Коомчулуктардын ич ара байланышы жана көз карандуулугу: экономикалык глобализация жакырчылыкты азайтты, бирок

Маданий ар-түрдүүлүктүн таанылуусу өстү, бирок миграция, калктын мобилдүүлүгү маданий, диний сабырсыздыкты жогорулатты

Демографиялык өсүү, урбанизация жана табигый ресурстардын түгөнүүсү

Дүйнөдөгү өнүгүү тенденциялары-уландысы

Технологиялардын өнүгүүсү тажрыйба алмашууга, кызматташууга, биргелешип иш жүргүзгөнгө жаңы мүмкүнчүлүктөрдү ачууда

Мобилдүүлүктүн өсүүсү, мүмкүнчүлүктөрдүн кеңейүүсү таануу

Адамдардын мамлекеттик денгээлдеги чечим чыгарууларга таасир кылууга каалоосу

Актуалдуулугу (окутуунун)

PISA-2025:

**Табигый –
илимий
сабаттуулук**

**Санариптеш-
тирүү**

**Окуп-
үйрөнүүнүн
натыйжалуу
-лугуна
багыт-
талышы**

Функционалдык сабаттуулуктун түзүмү: PISAнын модели

Негизги:
математикалык,
окурмандык,
табигый-
илимий

Математикалык

PISA-2022

Окурмандык

Глобалдык,
көйгөйлөрдү
чечүү, чыгармачыл
ой-жүгүртүү

PISA-
2015,
2025-
негизги

Табигый-илимий

финансылык

Ко
ум
ко
по
-т

Географияны окутууда санарип технологияларын колдонуу

Санариптик сабаттуулук – коопсуз жана натыйжалуу санариптик технологияларды жана Интернет ресурстарын колдонуу үчүн зарыл болгон билим жана көндүмдөр.

- **Санариптик сабаттуулукка негизделген** маалыматтык-коммуникациялык технологияларды (МКТ) колдонуу менен байланышкан милдеттердин эң кеңири спектрин чечүү жөндөмдүүлүк касиетине ээ **санариптик компетенциялар** болуп эсептелет.

Азыркы учурда

**Кыргыз
Республикасынын
Улуттук стратегиялык
изилдөөлөр институтунун
изилдөөсү боюнча 54,6%
мугалимдер санариптик
форматта сабак өтүүгө
даяр эместигин
билдиришкен**

**Санариптик
трансформация:**

**Санариптик окутуу
көндүмдөрүн өнүктүрүү -
тез технологиялык
прогресстин контекстинде
чечиле турган көйгөй
болуп саналат**

Документтер

- ❖ Кыргыз Республикасынын Президентинин 2021-жылдын 29-январындагы №1 “Инсанды руханий-адептик жактан өнүктүрүү жана дене тарбиясы жөнүндө” Жарлыгы,
- ❖ «Кыргыз Республикасынын Президентинин 2021-жылдын 12-октябрындагы №435 «Кыргыз Республикасында билим берүүнү 2021-2030-жылдарга чейин өнүктүрүү концепциясы»,
- ❖ Кыргыз Республикасын 2026-жылга чейин өнүктүрүүнүн Улуттук программасы,
- ❖ 2021-2040-жылдары Кыргыз Республикасында билим берүүнү өнүктүрүү стратегиясы»,
- ❖ Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 22-июлундагы № 393 «Кыргыз Республикасынын жалпы мектептик билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү стандартын бекитүү жөнүндө» токтому «Кыргыз Республикасынын жалпы орто билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү стандарты» (2022-жыл),
- ❖ 6-11-класстардын «География» предметтик стандарты, окуу программасы

Географиялык билим берүүнүн максаты

Өзгөчөлүктөр

**6-11-класстар үчүн Предметтик стандартта (2022)
төмөндөгүлөр аныкталган:**

- предметтик компетенциялар (геоинформациялык, геомаданий, геоэкологиялык);
- мазмундук тилкелер («географиялык мейкиндик», «географиялык маданий көп түрдүүлүк», «Азыркы дүйнөнүн туруктуу өнүгүүсү»);
- окуучулары үчүн күтүлүүчү окуу натыйжалары;
- мазмундук тилкелер боюнча окуу материалдарынын бөлүштүрүлүшү;
- география боюнча окуучулардын жетишкендиктерин баалоо ченемдери;
- "Окутуунун усулдарына коюлуучу негизги талаптар",
"Шыктандыруучу жана коопсуз окуу чөйрөсүн түзүү"

Талкууга коюлуучу маселелер

1

Географияны окутууда PISA форматындагы тесттик тапшырмаларды окуу процессинде колдонуу

2

Мектепте географияны окутууда санариптештирүүнүн шартында окуу процессин уюштуруу

3

Интерактивдүү досканы география сабагында колдонуунун тажрыйбалары

4

Мектептерде географияны санарип окутуу үчүн колдонулуучу ресурстар

Билим берүү процессине санариптик
технологияларды колдонууда:

1

Окуучу менен мугалимдин ролу өзгөрөт

2

**Мугалим натыйжалуу онлайн жана офлайн
окутууну алдына ала долбоорлоо керек болот**

3

**Мугалимдин окуу процессинде
мугалим-инженер катары саналат**

4

**Мугалимден методикалык, педагогикалык,
психологиялык, технологиялык ж.б.
даярдыкты талап кылат**

Мектептерде географияны санарип окутуу үчүн төмөнкү ресурстар сунушталат:

MOZAİK –

*окуучулардын өз
алдынча колдоно ала
турган санарип окуу
китептери,
анимацияланган
презентациялар,
онлайн үй
тапшырмалары,
интерактивдүү
мазмундуу (3D
көрүнүштөгү)*

MIRO-
*Interactive
Whiteboard -
тез, акысыз
жана
колдонууга
оңой онлайн
доска*

**OBS
PROJECT –**
*онлайн
сабактарды
жазууда
колдонулуучу
презентация-
ларды үн
менен камсыз
кылуучу
тейлөө
каражат*

Булактар

- Санариптик педагогика жана окуу материалдар бөлүмү, ЮНЕСКОнун билим берүүдөгү маалыматтык технологиялар институту, <https://iite.unesco.org/ru/otdel-tsifrovoj-pedagogiki-i-uchebnyh-materialov/>
- Медиа-маалыматтык сабаттуулук жөнүндө Москва декларациясы, ЮНЕСКО, http://www.ifapcom.ru/files/News/Images/2012/mil/Moscow_Declaration_on_MIL_rus.pdf
- Билим берүү чөйрөсүн ММС элементтери менен өнүктүрүү Концепциясы, http://kao.kg/wpcontent/uploads/2019/06/%D0%9A%D0%B5%D0%BD%D1%86%D0%B8%D1%8F_06.2019-.pdf
- Санариптик трансформациялоо боюнча “Санариптешкен Кыргызстан – 2019-2023” улуттук концепциясы, <https://digital.gov.kg/>

Көңүл бургандарыңызга чоң ырахмат!

**Материалдарды
төмөндөгү даректен
алсаңыздар болот:**

<https://edu.gov.kg>

<https://kao.kg>

